

**Министарство пољопривреде и заштите животне средине
-УПРАВА ЗА ВЕТЕРИНУ-**

**АВИЈАРНА ИНФЛУЕНЦА
(птичји грип)
БИОСИГУРНОСНИ ПРИНЦИПИ
(H5N8)**

Вирус, ризик и ширење

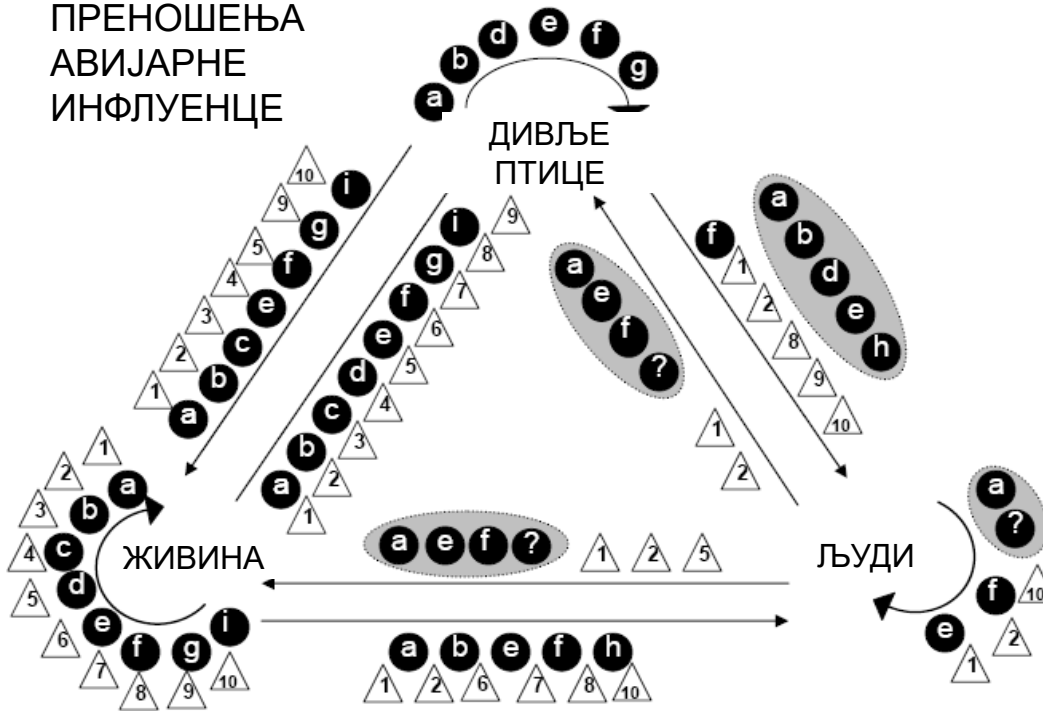
- ВИСОКО ПАТОГЕНИ СОЈ
- ПРИЈЕМЧИВ ЗА ПТИЦЕ И ЖИВИНУ
- Проузрокује економске губитке
- Шири се директним или индиректним контактом домаће живине са дивљим и воденим птицама
- Ширење са јата на јато одвија се сеобом инфицираних птица, преко контаминираних обуће, одеће и опреме
- До инфекције долази директним уласком вируса у коњунктиву, нос и душник

Клинички знаци болести

- Могу бити променљиви и зависе од врсте, старости, и секундарних болести
- **Изненадна висока смртност у јату**
- Респираторни симптоми (кијање, дахтање, кашљање)
- Излучевине из очију, носа или уста
- Едем лица и цијаноза кресте и подбрадњака
- Дијареја
- Крварење коже на ногама, грудима
- Смањена носивост јаја
- Искривљен врат, крила или ноге парализа крила или ногу

Преношење АИ

ПУТЕВИ
ПРЕНОШЕЊА
АВИЈАРНЕ
ИНФЛУЕНЦЕ

Заштита од инфекције

- 1 Прање руку / добра хигијена
- 2 Лична заштитна опрема / наменска одећа
- 3 Дезинфекција возила и опреме
- 4 Затварање живине / избегавање атрактанта (супстанце које привлаче птице)
- 5 Ограничење кретања на имање и са њега
- 6 Депопулација
- 7 Здравствена заштита
- 8 Прописно уклањање лешина
- 9 Сузбијање штеточина
- 10 Избегавање контаминиране средине/контакта

Извори и путеви инфекције

- a Измет
- b Контаминирана средина/водена површина
- c Контаминирана опрема/возила
- d Јаја и месо
- e Излучевине
- f Лешеве / живе заражене птице/
- g Штеточине (инсекти, глодари, мачке итд.)
- h Крв
- i Контаминирана одећа/обућа
- ? Непознато

○ Претпостављени пут преноса

Путеви преношења АИ

Извори и путеви инфекције

- a** Измет
- b** Заражена средина/водена површина
- c** Контаминирана опрема/возила
- d** Јаја и месо
- e** Излучевине
- f** Лешеве / живе заражене јединке
- g** Штеточине (инсекти, глодари, мачке итд.)
- h** Крв
- i** Заражена одећа/обућа

Заштита

- 1** Прање руку / добра хигијена
- 2** Лична заштитна опрема / наменска одећа
- 3** Дезинфекција возила и опреме
- 4** Затварање птица / избегавање атрактанта (супстанце које привлаче птице)
- 5** Ограничење кретања на газдинство и са њега
- 6** Депопулација живине
- 7** Здравствена заштита
- 8** Прописно уклањање лешева
- 9** Сузбијање штеточина
- 10** Избегавање заражене средине/контакт са лешевима

Шта би узгајивачи живине требало да раде ако сумњају да на фарми имају АВИЈАРНУ ИНФЛУЕНЦУ?

Поступци у случају сумње

1. Деконтаминирати раднике, одећу, обућу и опрему у живинарнику
2. Одмах обавестити ветеринара или ветеринарског инспектора
3. Напустити живинарник
4. Не посећивати друге фарме са живином и птицама
5. Не премештати, продавати, нити јести месо и јаја од живине са фарме
6. Водити евиденцију о болесним и мртвим јединкама

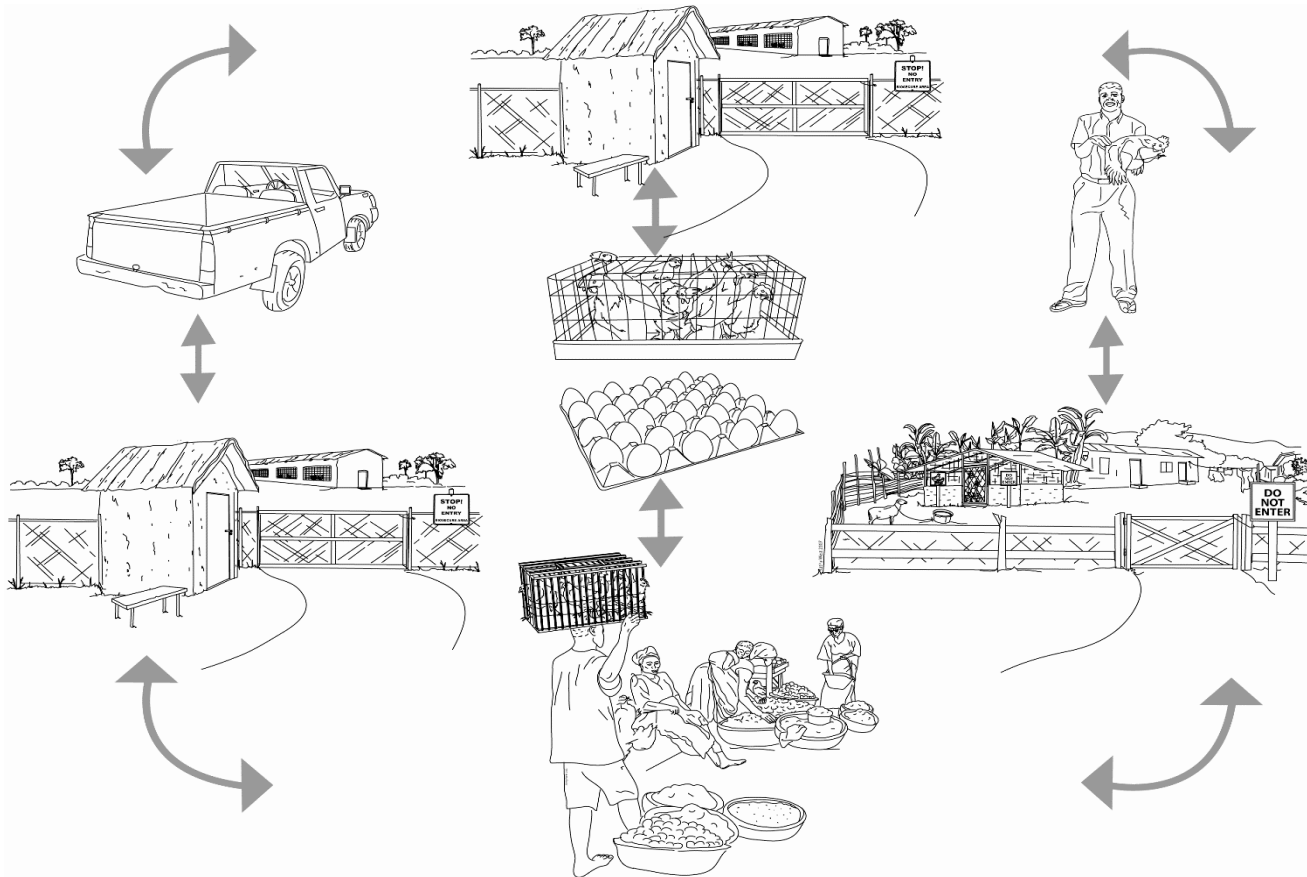
Основни принципи биосигурности -изолација,контрола,хигијена -

- Држање живине у објектима у којима је живина заштићена од контакта са преносиоцима болести – друге живине, дивљих птица и животиња, људи, контаминиране хране и воде;
- Контрола кретања, уласка и изласка људи, животиња, опреме и возила;
- Недозвољавање приступа фарми неовлашћеним особама;
- Одређивање обавезног паркирања изван производних објеката возилима која се не користе за рад на фарми;
- Рад од здравих ка болесним, од младих ка старим птицама;
- Недозвољавање приступа фарми трговцима живином;
- На фарми не сме бити стајаће воде;
- Редовно чишћење, прање и дезинфекција објеката, опреме, возила и људи;
- Коришћење посебних радних одела и обуће за раднике за сваки производни објекат;
- Постављање дез-баријера на уласку у производне јединице;
- Чишћење, прање и дезинфекција празних живинарника и кавеза између јата;
- Програм контроле глодара и штеточина.

Основни принципи биосигурности -правилан узгој и трговина-

- Практиковање система производње „све напоље, све унутра“;
- Рад од здравих ка болесним, од младих ка старијим јединкама;
- Обезбеђивање оптималних услова, температуре, хране, воде и простора;
- Превентива и здравствена заштита;
- Држање различитих категорија и врста живине одвојено;
- Одстрањивање угинулих јединки најмање 2 пута дневно;
- Изолација болесних јединки;
- Врата од живинарника треба да буду затворена и по потреби закључана;
- Ваздух из једног објекта не треба да иде у други;
- Радници на фарми не би требало да држе и узгајају живину на свом газдинству;
- Не набављати живину непознатог здравственог стања или са подручја на којем је постављена сумња или потврђена болест птичјег грипа;
- Новонабављену живину оставити у карантину (изолацији) две недеље;
- Прикупљање и сортирање јаја вршити у пластичној, а не у картонској амбалажи. Картонску амбалажу за јаја не враћати са пијаце;
- Продају живине и јаја вршити изван производних објеката;
- Фарма мора да буде ограђена.

Ризици преношења болести

Уколико се појави болест на газдинству...

-Министарство проглашава газдинство зараженим и одређује границе зараженог и угроженог подручја и налаже мере решењем:

- 1) лишавање живота живине и птица на лицу места, на хуман начин и без одлагања;
- 2) нешкодљиво уништавање лешева и јаја живине и птица;
- 3) привремена забрана изношења и промета живине, птица, меса, јаја, сировина и отпадака живинског порекла;
- 4) уништавање или подвргавање третману, који ће уништити узрочнике болести, свих потенцијално контаминираних супстанци или отпада као што је животињска храна, стајско ђубриво, осока, простирка и друге материје;
- 5) уништавање меса и јаја, добијених од живине и птица које потичу са зараженог газдинства, у периоду између уношења узрочника на газдинство и почетка предузимања наређених мера;
- 6) појачани здравствени надзор, лабораторијско дијагностичко испитивање и стављање под надзор живина и птица, које су излежене из приплодних јаја, пореклом са зараженог газдинства, у периоду између уношења узрочника на газдинство и почетка предузимања наређених мера;
- 7) забрана поновног насељавања живине и птица на газдинство, најмање 21 дан после спровођења завршне дезинфекције.

Заједно

СПРЕЧИМО ПОЈАВУ БОЛЕСТИ

-Смањимо ризик-

-Успоставимо биосигурносне мере и поступке-

-Информишимо и обучимо особље-

-Контролишимо здравствено стање живине-

-Поштујмо ветеринарске прописе-